

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. VII. De obligatione Judicis ad quem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

remotâ, solas appellationes *frivolas* removeri, ergo non interpositas *ex causa probabili*. Ant. prob. Nam impetrato rescripto contra Abbatem, ut eoram delegato responderet *appellatione remotâ* in causa communi Abbati, & Conventui, nullâ tamen mentione *Conventus*, sed *solius Abbatis*; quæsitum fuit ab Innocentio III., an, si fortè delegatus interloquendo pronuntiaret, *Abbatem* (non obstante omissione mentionis *de Conventu* in hac causa, ei cum Abbate communi, *vi dictæ clausulæ non posse appellare, sed teneri respondere appellationi in tali casu deferendum esset?* respondit Pontifex: *nisi alia causa rationabilis suffragetur, per appellationem se tueri non possunt, quò minus debeant auctoritate literarum huiusmodi legitimè respondere: cum ex officio suo teneantur Congregationum suarum negotia procurare: nam ex hac decisione Papali videtur clarè sequi, appellationem per dictam clausulam non impediri ex causa probabili; tota enim ratio, ob quam in hoc casu negata fuit appellatio, erat quia causa, quam attulit, non fuit probabilis, seu prudenter allegabilis; causa enim ob quam noluerit respondere delegato, ab ipso proposita fuit hæc: quia Ego, dicebat Abbas, non possum respondere, vel conveniri in iudicio super causa communi mihi, & Conventui; adeoque, cum rescriptum agat de causa communi utriusque, & nullam faciat mentionem Conventus, quem tamen etiam causa concernit, Ego sine Conventu non debeo vi huius rescripti respondere, sine Conventu; cum autem hæc ratio agnosceretur frivola, & non probabilis (ut patet ex textu ibi: *cum ex officio suo teneantur* (Abbates) *Congregationum suarum negotia procurare*; negatio appellationis nascebatur hoc loco solum ex eo, quòd causa appellandi esset frivola, & non probabilis; ergo deferendum ei erit vi huius textus, non obstante clausula: *appellatione remotâ*, ubi assertur casus *probabilis*, licet in iure non expressa.*

2788. Ex hoc argumento sententia, quam retulimus n. 2784. (quæ scilicet docet per eam clausulam *appellatione remotâ*, non impediri appellationem interpositam ex causa probabili, licet non expressa in iure) videtur omnino reddi probabilis, seu prudenter appellationis ab intellectu, tanquam verò valde consona; certa tamen,

seu evidens non est, ut quidam volunt; totum enim argumentum, & ratio ex dicto Canone desumpta, facilem, & perspicuam solutionem habet. Nam quando in cit. c. *Edoceri* dicitur, Abbatem ex allata per ipsum ratione non juvari, nisi attulerit aliam *probabilem*, rectè dicitur intelligi, nisi attulerit aliam *probabilem iure, seu iure approbatam*; sic enim exponendo hunc textum conciliantur iura, & prætermittitur correctio juris, ceteròquin valde clari in c. *Pastoralis*; ergo.

¶ VII.

De obligatione Judicis ad quem.

2789. **S**eu, quòd idem est, de obligatione *resipientis appellationem*; ne enim temerè admittat, vel rejiciat appellationem, necesse est, quòd cognitionem habeat eorum, ex quibus admitti debeat, vel repelli, de quibus, spectato iure civili, agitur in Cod. sub tit. *quorum appellat. recip. non recip.* & l. 4. ff. *de appellat.* spectato autem iure canonico, & in foro Ecclesiastico, attentis illis, de quibus hactenus. Ad rectam dicendorum intelligentiam norandum ex dictis supra n. 2694. per *Apostolos* hic intelligi literas dimissorias, quibus à iudice à quo ad iudicem ad quem deferitur, vel negatur, appellationem a sententia interponere volenti, ut colligitur ex l. *unica* ff. *de Libellis dimissorijs*, ibi: *post appellationem interpositam literæ dandæ sunt ab eo, à quo appellatum est, ad eum, qui de appellatione cogiturus est, sive Principem, sive quem alium, quas literas dimissorias, sive Apostolos appellant.* Sensus autem literarum talis est: appellasse (puta) Lucium à sententia illius, quæ inter illos dicta est. Sufficit autem petiisse, *intra tempus, dimissorias instanter & sapius*; ut & si non accipiat, idiplum contestetur: nam *instantiam repetentis* dimissorias constitutiones desiderant. Equum est igitur, si per eum steterit, qui debebat dare literas, quò minus det, ne hoc accipienti noceat.

2790. Not. 2. has literas dimissorias, seu *Apostolos* esse in triplici specie; imò verò per alios in quintuplici. Nam alii dicuntur *dimissorijs*, quibus appellationi simpliciter deferret iudex; alii *reverentiales*, cum addito, hoc tantum fieri in honorem iudicis Superioris; alii *refutatorii*, per quos

quos appellationi tanquam frivola non deferuntur; alii *testimoniales*, cum à Notario, coram quo appellatum est, in vim testimonii, instrumentum confectum datur: alii denique *Conventionales*, quos ipse adversarius, appellationi consentiens, concedit. Tres apostolorum species refert Pereyra in *Elucid. n. 1265.* ubi ait: si appellationi deferuntur Apostoli *dimissorij* dicuntur; si non *refutatorij*: Quod si dubitetur an deferendum sit in quo dubio dari debent? tunc quòd obsequij testimonium præstant adversus superiorem Judicem, *reverentiales* nuncupantur.

2791. Not. 3. datis apostolis *refutatorijs*, in eo ipso adimi spem obtinendi admissionem appellationis apud Judicem *ad quem*, si ei proponat suas causas, & gravamina, propter quæ petit sibi concedi hoc salubre juris remedium ad declinandum tale gravamen, & simul petat, ut inferiori Judici fiat inhibitiò, ne ulterius procedat, *donec justificetur*, hoc est, cognoscatur, dum causæ pro appellatione quæsitæ dignæ sint, ut appellationi deferatur; quibus positis.

2792. Quæres 1. intra quod tempus is, qui appellare vult, petere debeat apostolos à Judice à quo? item qualiter; & quoties? Ad 1. partem Resp. ex L. 24. h. t. ibi: *Judicibus non solum appellationis suscipienda necessitas videtur imposta, verum etiam triginta dierum spatia, ex die sententiæ, definita sunt, intra quæ gesta unà cum relatione litigatoribus convenit præstari.* Nam ex hoc textu colligitur aperte, Apostolos intra 30. dies petendos esse, & à Judice à quo præstandos appellanti; 2. triginta illos dies computandos esse à die, sententiæ, à qua provocatur; 3. hos dies non à die interpositæ sententiæ, ut volunt aliqui; sed latæ sententiæ, sic tamen, ut decem dies, intra quos provocandum erat, illi decem dies includantur.

2793. Ad alteram partem colligitur responsio ex Clement. 2. h. t. ibi: *quævis rigor juris exposcat: eum, qui appellat, debere petere Apostolos congruo loco, & tempore, sæpius, & instanter: Nos tamen antiquam & communem observantiam litigantium sequi, & equitatem rigorem præferri volentes, decernimus, sufficere, quod per appellantem simul uno contextu apostoli instanter, & sæpius postulentur.* Nam ex hoc textu deducitur sufficere, apostolos peti uno contextu sæpius, instan-

ter, instantissimè; consequenter petendos non semel, sed sæpius; & Judicem debere illos præstare; hinc, si Judex, à quo appellatur, certum terminum ad recipiendos Apostolos appellanti assignet, & appellans in assignato sibi termino non compareat coram eo, nec petat Apostolos sibi tradi, appellationi suæ renuntiâsse videtur. Similiter, si Judex appellanti responderit, intra juris terminum, Apostolos se datum, appellationi suæ renuntiâsse appellans intelligitur, nisi intra dictum terminum congruo loco, & tempore instanter, & sæpius saltem uno contextu, petat Apostolos ab eodem Judice sibi dari, vel si recipere recusat oblatos.

Quoad hujus c. decisionem not. 1. spatium 30. dierum esse commune & parti, & Judici sic, ut appellans petere, & Judex intra illud tempus Apostolos exhibere teneatur, prout etiam dicitur in c. ab eo 6. h. t. in 6. ibi: *ab eo, qui appellat; intra triginta dies instanter Apostoli peti debent, & eidem intra dictum tempus à Judice exhiberi*: aliàs præsumitur appellationi suæ renuntiare appellans, si eos intra idem tempus petere prætermittat, etiam si vadat, aut mittat ad appellationem hujusmodi prosequendam.

Not. 2. quòd, si Judex, congruo loco, & tempore requisitos Apostolos, expressè denegaverit, aut malitiosè, vel negligenter tradere omiserit, ex tunc, si in causa procedat, omnino invalidus erit processus: habetur aperte decisum in cit. c. ab eo. ibi: *illud autem, quod felicis recordationis Innocentius Papa IV. prædecessor noster statuendum decrevit. Ut scis, à quo appellatur, Apostolos appellanti non tribuat requisitus, ex tunc si forte in causa procedat (nisi appellationi renuntiatum fuerit) ejus invalidus sit processus: tunc demum obtinet, cum Judex super hoc cum debita instantia, loco, & tempore congruo requisitus, eos expressè denegat, vel intra præmissum tempus malitiosè, aut negligenter illi tradere prætermittit.* Sic Lancellot. de attent. p. 2. c. 13. n. 6.

Not. 3. communiter observati, Apostolos exhibendos esse expensis appellantis ut not. Tiraquel. Retractu tit. 1. gloss. 10. n. 107. qualiter etiam copia libelli dari debet sumptibus Actoris per Barbos. in clem. 2. h. t. n. 9. Cæterum tempus ad prosequendam appellationem, ab homi-

Uuuu 3 ne,

ne vel à jure præfixum, non currit appellanti, compromisso durante, vel de partium expresso consensu: nisi periculo imminente ex mora Judex aliud decernat.

2797.

Not. 4. tres dari casus, in quibus appellans, etiam carens Apostolis, appellationem prosequi potest, prout expressè statuitur in Clem. 2. h. t. ibi: *quod si Judex in termino, ad dandum Apostolos præfixo, per eum ipso appellanti petenti non dederit, aut, si, dum peterentur Apostoli, responderit, se daturum eosdem, nullo termino certo sibi præfixo: vel intra juris terminum se eos asseruerit velle dare, & postea per appellationem, congruo loco, & tempore sapius, & instanter, uno contextu etiam, requisitus, eos non curaverit intra eundem terminum exhibere; appellationem suam ex tunc prosequi possit appellans, ac si expressè fuissent eidem Apostoli denegati; his præmissis.*

2798.

Ad quæstionem initio §. propositam, dicendum 1. interponenti appellationem, obligari Judicem à quo dare Apostolos dimissorios, si legitimè interponatur; nec obstat causa eam repellendi, vel refutatorios, si justè non admittat, quibus testatur, se propter has, illas causas, appellationi frivole reverentiales denegasse, & refutatorios substituissè; cujus ratio sumitur ex L. sciendum 6. ff. de appellat. recip. ibi: *sciendum est, cum appellatio non recipitur, præcipi sacris constitutionibus, omnia in eodem statu esse, nec quicquam novari, etiam si contra fscum appellatum sit: eumquè, qui appellationem non receperit, opinionem suam confessam per relationem manifestare, & causam, pro qua non receperit appellationem, ejusquè exemplum litigatorì edere debere, mandatis caveatur.*

2799.

Dicendum 2. Judici, ad quem appellans venit cum: Apostolis refutatorijs, non licere judicare de causa principali, seu sententia Judicis à quo; licere tamen cognoscere, num protulerit justam vel non justam causam appellandi, ut constat ex L. 5. ff. eod. ibi: *ei, cujus appellatio non recipitur, sufficit, si possit dicere, appellationem suam non esse receptam: quod quæ ratione doceat, admitteretur ejus appellatio. Ubi autem Judex superior cognoverit, eum, cujus appellatio rejecta est ab inferiore Judice; justam attulisse cau-*

sam appellandi, Judex superior perinde judicabit de communi, ac si appellatio admissa fuisset; & Judex, qui appellationem ex tali causa interpositam rejecit, punitur juxta L. à Proconsulibus. 19. C. de appellat. ibi: à præfectis pretorio provocare non sinimus: Quod, si victus oblatam, nec receptam à Judice appellationem affirmet: præfectos adeat, ut apud eos de integro litiget, tanquam appellatione suscepta. Superatus enim si injustè, appellare videbitur, lite perditâ notatus abscedet: At si vicerit, contra eum Judicem, qui appellationem non receperit, ad nos referri necesse est, ut digno supplicio puniatur.

Quæstio est, an, post appellationem interpositam Judex à quo vel pars altera, cujus colligans appellationem interposuit, aliquid innovari possit? Resp. negativè, ex L. sciendum n. 2798. id., quod etiam habetur L. unica ff. Nihil innovari appellatione interpositâ ibi: *appellatione interpositâ, sive ea recepta sit, sive non, medio tempore nihil novari oportet: si quidem fuerit recepta appellatio, quia recepta est: si verò non est recepta, ne præjudicium fiat, quoad deliberetur, utrum recipienda sit appellatio, an non sit? receptâ autem appellatione, tamdiu nihil erit innovandum, quamdiu de appellatione fuerit pronuntiatum; hinc, si quis abstinere ordine justus sit, & provocaverit: eadem ratione potest coetum participare, cum hoc sit constitutum, & sit juris, ne quid pendente appellatione novetur.*

§. VIII.

De effectu appellationis.

Effectus appellationis duplex communiter dicitur, *suspensivus*, & *devolutivus*; quibus à nonnullis additur tertius, qui est *rescissivus attentatorum*; quid per effectum primum & secundum intelligatur, diximus n. 2694. de tertio autem aliquid à n. 2856. attentatum porro dicitur, & idem valet, ac, *lite & appellatione pendente, innovatum*; quo significatur mutatio statûs rei, seu causæ, de qua sub Judice lis pendet, facta sub prætextu juris, quod putatur ex parte unius litigantis, in præjudicium alterius, & contemptu Judicis